

W. KANDINSKI: *Prvi apstraktni akvarel* *
(*Andante sostenuto*)

PEDESET GODINA APSTRAKTNOG SLIKARSTVA

(*Važni objektivni datumi o neobjektivnom likovnom stvaranju*)

- 1904: Litvanski slikar M. K. Ciurlionis komponira apstraktne slike, tako da miješa arabeske s geometrijskim oblicima, što su to u biti izradivale masovno razne njemačke škole primijenjene umjetnosti (Kunstgewerbe) davno prije njega.
- 1905—1907: Prva »umjetnička revolucija« u XX. stoljeću: Egzaltacija »čiste boje«. Debut fauvizma, ali su to prethodnici, koji se ne mogu još ubrojiti u pravu nefigurativnu umjetnost.
- 1909: Prvi Marinettijev manifest futurizma (Treba spaliti sve muzeje umjetnosti prošlosti!).
- 1907: Debut kubizma. Od (1907—1910) traje faza Cézannska u tom začetku apstraktnog slikarstva. Druga je faza analitički kubizam (1910—1912), a treća sintetički kubizam 1912—1914.

- 1910: Prvi apstraktni akvarel Kandinskog. On piše (»Das geistige in der Kunst«): »Mojemu slikarstvu smetaju objekti«. Čitavo njegovo slikarstvo postavljeno je na unutarnjoj nužnosti, pošto je u Münchenu ostavio ilustraciju ruskih skaska i njemački fauvizam, koji uporedo teče s francuskim (»Der blaue Reiter«, »Die Brücke«).
- 1910—1917: Razvitak apstraktne umjetnosti na raznim mjestima u raznim državama: u Parizu, Münchenu, Moskvi, Firenci, Zürichu (Cafe Odeon) i Amsterdamu. Protagonisti jesu Kandinski, Larionov (rayonizam), Kupka, Picabia, Mondrian (neoplasticizam), Delaynay (orfizam), Malevič (suprematizam), Magnelli, Arp, Tristan Tzara (dada, dadaizam).
- 1912: U krugu orfista Delaynaya otkrivaju se dva pionira apstraktne umjetnosti Amerike: Morgan Russell i Macdonald Wright.
- 1918: Jeanneret – Le Corbusier i Ozenfant stvaraju »purizam« objelodanjujući kao svoj manifest i program knjigu »Après le Cubisme« (Poslije kubizma).
- 1918: Arp i Sofija Tauber izvide »collage« horizontalan i vertikaln prije Mondriana.
- 1919: Osnivanje »Bauhausa« u Weimaru – nova slobodna škola kao radionica, koju vode mladi arhitekti na čelu s W. Gropiusom.
- 1919: Hans Richter izrađuje svoj prvi apstraktni film »Ritam 21«.
- 1921: U Sovjetskom se Savezu suprimira apstraktna umjetnost kao kontra-revolucionarna pojava, koja nije drugo nego očiti znak rastvaranja i rasula građanske kapitalističke umjetnosti. Neki apstraktni slikari napuštaju Rusiju. Kandinski se sklanja u Dessau i kasnije u Düsseldorf, a njegova se radionica u Moskvi raspušta.
- 1922: Apstraktni akvareli Hansa Hartunga.
- 1920—1930: Brojne izložbe apstraktne umjetnosti, ponajviše je tih izložaba u Njemačkoj.
- 1933: Dolaskom Hitlera na vlast proglašuje se ne samo apstraktno slikarstvo već i cjelokupna njemačka umjetnost, koja nije bila nacistima po volji, kao »Entartete Kunst«. Pred Hitlerom se spasavaju bijegom umjetnici, književnici i muzičari.
- 1935: Smrt suprematiste Maleviča u Lenjingradu.
1944. Smrt Kandinskog i Mondriana.
- 1945: Izložba Dubuffet »hautes pâtes« i Taoci (Otâges) de Fautriera. Nastaje apstraktni ekspresionizam u različitim varijantama.
- 1946: Nakon sloma Hitlera doživljuje u Njemačkoj progonjena »Entartete Kunst« svoje ponovno oživljavanje sred porušenih njemačkih gradova.
- 1945—1946: Proširenje raznih smjerova nefigurativne umjetnosti. Izložbe Pollock, Wols i t. d.
- 1948: Nastaje 300 crteža Henri Michauxa (tachisme).
- 1949: Apstraktni kaligrafi i sljedbenici čiste apstraktne ekspresivnosti.
- 1951: Apstraktni se slikari opredjeljuju na slikare geometrijskog i algebarskog smjera.